

Vergaderjaar 2025–2026

27 830

Materieelprojecten

Nr. 492

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 9 juni 2026

Tijdens het commissiedebat materieel van 3 juni 2026 zijn meer vragen gesteld dan in de beschikbare tijd zijn beantwoord. In deze brief beantwoord ik schriftelijk op verzoek van de Vaste Commissie Defensie enkele vragen die zijn gesteld door de leden Nanninga (JA21), lid Dassen (Volt) en het lid Ten Hove (Groep Markuszower).

De overige nog niet beantwoorde vragen beantwoord ik tijdens de voortzetting van het commissiedebat materieel op 10 juni aanstaande.

De Staatssecretaris van Defensie,
D.G. Boswijk

Antwoorden op de mondelinge vragen van het lid Nanninga (JA21), het lid Dassen (Volt) en het lid Ten Hove (Groep Markuszower) aan de Staatssecretaris van Defensie tijdens het materieel debat van 3 juni 2026.

Omdat in het debat op 3 juni jl. diverse vragen zijn gesteld over de specifieke casus van dhr. W. en ik er waarde aan hecht de Kamer juist te informeren, wil ik graag via deze brief het volgende met u delen.

Tijdens het Materieeldebat van 3 juni jl. zijn er door uw Kamer verschillende vragen gesteld over de zakelijke relatie van Defensie met de heer W. of aan hem gelieerde bedrijven. Een van de onderwerpen waarover ik met uw Kamer heb gesproken tijdens het Commissiedebat Materieel van 3 juni 2026, is de levering van boten door een aan de heer W. gelieerd bedrijf. Daarna was er verschil van inzicht met uw Kamer over het al dan niet uitgegaan zijn van een persbericht over de levering van de boten. Ik merkte op dat Defensie daarover geen persbericht heeft uitgegeven en bedoelde daarmee een persbericht waarin specifieke aantallen of leverancier(s) vermeld zijn. Er is vanuit Defensie op 4 juni 2025 een persbericht uitgegaan over een maritiem steunpakket voor Oekraïne. Vorig jaar is in dat persbericht een indicatie gegeven van het aantal te leveren boten, maar is geen exact aantal genoemd noch welke partij(en) deze levert. In een Kamerbrief van 17 juni 2025 over het verslag van de NAVO bijeenkomst gehouden op 5 juni 2025 te Brussel en voorafgegaan door een bijeenkomst van de Ukraine Defence Contact Group (UDCG) op 4 juni 2025, zijn wel specifieke aantallen genoemd¹.

Over de exacte status van de levering doet Defensie vanwege operationele veiligheid geen uitspraken meer in het openbaar. Wel heb ik uw Kamer aangeboden om hier in een vertrouwelijke technische briefing nader op in te gaan. U heeft mij gevraagd of Defensie op dit moment contracten heeft met bedrijven waaraan de heer W. gelieerd is. Dat is het geval. Ik bied u graag aan om de gevraagde informatie in de hierboven genoemde vertrouwelijke technische briefing mee te nemen.

Daarnaast maak ik van de gelegenheid gebruik om mijn uitspraak bij De Balie te verhelderen, waarover de leden Piri (GroenLinks-PvdA) en Dassen (Volt) mij schriftelijke vragen hebben gesteld.² Naar aanleiding van een opmerking van een andere gespreksdeelnemer inzake het intrekken van een vergunning op grond van de Wet Wapens en Munitie van een aan de heer W. gelieerd bedrijf, reageerde ik onder andere met: «*daarna is ook meteen gehandeld vanuit Defensie dat we met deze persoon niet meer kunnen samenwerken*». Daarmee bedoelde ik niet de heer W. persoonlijk, maar het betreffende aan dhr. W. gelieerde bedrijf DTS Armory B.V. De heer W. is niet onherroepelijk veroordeeld en daarom is er in dit geval ook geen grond tot het op voorhand uitsluiten van een aan hem gelieerde rechtspersoon.

Ik hecht er aan te benadrukken dat door de forse investeringen die dit kabinet doet in onze veiligheid, als reactie op een zeer verslechterde geopolitieke situatie, het bij uitstek noodzakelijk is dat we blijven werken aan het totstandkomen en onderhouden van integere zakelijke contacten. Wij zijn daarom oplettend. Toen bleek dat het bedrijf DTS Armory B.V. niet beschikte over de op grond van de Wet Wapens en Munitie benodigde vergunning, zijn de contracten met DTS Armory B.V. beëindigd en

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2024–2025, 28 676, nr. 520.

² Schriftelijke vragen van de leden Piri (GroenLinks-PvdA) en Dassen (Volt) aan de Staatssecretaris van Defensie over voortgezette samenwerking met Walraven via Aurexys bv. Deze vragen werden ingezonden op 5 juni 2026 met kenmerk 2026Z12163.

overgezet naar een bedrijf dat wel over de juiste vergunningen beschikt. Van dit bedrijf is een gedragsverklaring aanbesteden van de dienst Justis verlangd en overlegd. Daarnaast heeft Defensie, na signalen van Follow the Money over mogelijk ongeoorloofde informatieverstrekking aan een leverancier door Defensiemedewerkers, een intern onderzoek opgestart. Dit onderzoek loopt nog waardoor ik hier nu geen uitspraken over kan doen.

1. Is het een goed idee om met een tussenpersoon te werken? Is dat voor de marktwerking eerlijk? (JA21)

Antwoord vraag 1

Defensie zet zelf geen tussenpersonen in om de markt te benaderen namens Defensie.

Het staat leveranciers vrij om een tussenpersoon in te zetten om een aanbidding te doen namens hen zelf of via een bedrijf van die tussenpersoon.

2. Hoe afhankelijk is Defensie van het gebruik van Palantir? Over 2 jaar willen we afbouwen, waarom is de Kamer hier niet voldoende en tijdig over geïnformeerd? Hoe bouwen we kennis zelf op om niet meer afhankelijk te zijn van Palantir? En wanneer kan dat worden geregeld? (Volt)

Antwoord vraag 2

Moderne militaire operaties zijn steeds meer data-gedreven en vereisen een snelle, betrouwbare en veilige data-uitwisseling en -integratie. Technologische ontwikkelingen op het gebied van AI-Decision Support Systems (AI-DSS) gaan snel en de operationele behoefte om binnen Defensie met dit soort technologie te kunnen werken groeit met de dag. De markt op het gebied van AI-DSS wordt op dit moment gedomineerd door de technologisch hoogwaardige producten van het Amerikaanse bedrijf Palantir. Deze oplossingen sluiten naadloos aan op de behoeftes van militaire operators en zijn, gelet op het huidige dreigingsbeeld, van significante toegevoegde waarde voor de krijgsmacht.

De huidige geopolitieke situatie vraagt om een zorgvuldige afweging bij het gebruik van software van Palantir. Sinds vorige week is bij Defensie een twee-sporen beleid van kracht waarin het ontwikkelen van alternatieve AI-DSS het primaire spoor is. Dat betekent dat op dit moment wordt uitgewerkt hoe dit spoor het beste en meest effectief vorm kan worden gegeven. In dat licht wordt in deze fase gesproken met Europese en NAVO partners, alsmede marktpartijen. Op het moment dat deze uitwerking leidt tot een concrete route naar een bruikbaar alternatief zal uw Kamer hierover worden geïnformeerd. Zoals toegezegd in het mondelinge vragenuur van 2 juni 2026 zal ik de Kamer uitgebreid informeren over het huidige twee-sporen beleid na de presentatie van de Defensienota.

Ik hecht er grote waarde aan om niet uitsluitend afhankelijk te zijn van Palantir. Tegelijkertijd wordt de software van Palantir momenteel gebruikt om op specifieke, afgebakende plekken binnen Defensie, waaronder in het kader van interoperabiliteit met de NAVO, op een gecontroleerde wijze, een verbeterde informatiepositie te bewerkstelligen (secundaire spoor). Mogelijke risico's worden gemitigeerd door een holistisch pakket van operationele, contractuele, technische en organisatorische waarborgen. De verbeterde informatiepositie is, gelet op het huidige dreigingsbeeld, van groot belang voor de effectiviteit van de krijgsmacht en onze

veiligheid. De kennis die opgebouwd wordt met het gebruik van de Palantir software en de lessen die uit het gebruik geleerd worden, worden in het primaire spoor verwerkt.

3. Logistiek inzetvoertuig – had Defensie hier niet iets kunnen betekenen? Kan er minimaal 1 truck naar het Veteranen search team? (Groep Markuszower)

Antwoord vraag 3

Defensie respecteert en ondersteunt de inzet van het Veteranen Search Team (VST). Als Kamerlid onderschreef ik het belang al en daarom heb ik twee jaar geleden een amendement op de begroting ingediend op financiering van het VST (Kamerstuk 36 410 X, nr. 40 van 6 augustus 2024). Het VST heeft sindsdien tweemaal € 150.000 (incidenteel) ontvangen voor de uitvoering van de activiteiten. Graag zeg ik hierbij toe dat Defensie in aanvulling daarop het VST van één voertuig voorziet ten behoeve van initiatieven die zij ontplooiën ten dienste van de samenleving om vermisten personen en goederen op te sporen.